

LAIPNI LUGTI DARBA ATTIECĪBU AĢENTŪRĀ KĀ MĒS JUMS VARAM PALĪDZĒT

PALĪDZĪBAS UN INFORMĀCIJAS DIENESTS

Šis dienests sniedz palīdzību un informāciju plašā ar nodarbinātības jautājumiem saistītā sfērā, ar nolūku novērst vai nesaasināt strīdus. Padomus un informāciju var pieprasīt pa tālruni, faksu vai personiski ierodoties birojā. Palīdzības dienesta tālrunis ir: 02890 321442. Ja jums ir nepieciešama tulka palīdzība, to var nokārtot, iepriekš sazinoties. Piezvanot uz norādīto tālruni, jums, iespējams, lūgs atstāt kontakttālruņa numuru un jums tiks atzvanīts.

Bez tam Aģentūra publicē plašu rakstu sēriju „Padomu rokasgrāmata un Informatīvās piezīmes” (*Advisory Guides and Information Notes*), dodot praktiskus ieteikumus un padomus plašā ar nodarbinātības jautājumiem saistītā sfērā un nodarbinātības likumdošanā. Publikāciju saraksts ar informāciju, kā iegūt šo dokumentu kopijas, ir pieejams pēc pieprasījuma Aģentūrā, vai apskatāms Aģentūras mājas lapā www.lra.org.uk

ĪSA INFORMĀCIJA PAR ZIEMEĻRIJAS DARBA NĒMĒJU TIESĪBĀM

• NACIONĀLĀ MINIMĀLĀ ALGA

Nacionālā Minimālā alga (*NMW*) ir minimums, kas jums ir jāsaņem par katru nostrādātu stundu. Pašreizējās stundu tarifa likmes stājušās spēkā 2015.gada 1.oktobrī un tās ir:

- ja esat 21 gadus vecs vai vecāks, jums jāsaņem vismaz £6.70 stundā;
- ja esat vecumā no 18 līdz 20 gadam, jums jāsaņem vismaz £5.30 stundā;
- ja esat 16 vai 17 gadu vecs, jums jāsaņem vismaz £3.87 stundā.

Ja strādājat lauksaimniecības sektorā, jūs esat Lauksaimniecības Algu padomes aizgādībā. Padome nosaka stundu tarifa likmi (kura var būt augstāka par Nacionālo Minimālo algu), kā arī darba dienas ilgumu, atvaļinājumu un virsstundu likmi. Lai iegūtu sīkāku informāciju, zvaniet Lauksaimniecības Algu Palīdzības dienestam uz tālruni 028 9052 4873 vai meklējiet informāciju dienesta tīmekļa vietnē <https://www.dardni.gov.uk/articles/contact-details-agricultural-wages-board-awb-and-how-make-complaint>

DARBA STUNDAS, DIENAS UN IKNEDEĻAS ATPŪTA, PĀRTRAUKUMI UN APMAKSĀTAIS IKGADĒJAIS ATVAĻINĀJUMS

Ja esat pieaugušais, maksimālais stundu skaits, ko varat strādāt nedēļā, ir 48 stundas (vidējais norādītajā periodā). Jauniešiem līdz 18 gadiem maksimālais stundu skaits dienā ir 8 stundas un maksimālais stundu skaits nedēļā – 40 stundas (iespējami daži izņēmumi).

Pieaugušie strādnieki ir tiesīgi saņemt 11 stundu nepārtrauktu atpūtu starp katru darba dienu un vienu pilnu brīvdienu katru nedēļu (vai divas pilnas brīvdienas katru otro nedēļu). Jaunieši ir tiesīgi saņemt 12 stundu nepārtrauktu atpūtu starp katru darba dienu un divas pilnas brīvdienas katru nedēļu.

Jums ir tiesības uz 20 minūšu garu atpūtu, ja jūsu darba diena ir garāka par 6 stundām. Ja esat jauniešs līdz 18 gadiem, jums ir tiesības uz 30 minūšu garu atpūtu pēc nostrādātām 4 ½ stundām.

Tāpat jums ir tiesības saņemt ikgadēju, 4,8 nedēļu apmaksātu atvaļinājumu (kopš 2009.gada 1.aprīļa tas ir pagarināts uz 5,6 nedēļām), un, pārtraucot nodarbinātību, jums ir tiesības saņemt samaksu par neizmantotajām atvaļinājuma dienām.

• VESELĪBA UN DARBA DROŠĪBA

Jums ir tiesības:

- strādāt vietās, kurās visi riski jūsu veselībai un darba drošībai tiek pienācīgi kontrolēti,
- pārtraukt darbu un atstāt darba vietu, ja uzskatāt, ka esat apdraudēts,
- informēt savu darba devēju par veselības un darba drošības problēmām un bažām,
- sazināties ar Veselības un Darba drošības inspektoriem (*Health and Safety Executive*), ja jums joprojām pastāv bažas par veselību un darba drošību, un jūs nevēlaties iekļūt nepatikšanās ar savu darba devēju.

Jūsu pienākums ir:

- pienācīgi rūpēties par savu veselību un drošību, kā arī par to personu veselību un drošību, kuri var tikt ietekmēti caur jūsu darbību (vai bezdarbību). Tas nozīmē, ka jums ir jāpakļaujas jebkādiem sava darba devēja noteikumiem,
- sadarboties ar pārējiem veselības un darba drošības jomā; neiejaukties vai nepielietot nepareizi jebko, kas jums tiek dots veselībai, darba drošībai vai labklājībai.

Ko darīt gadījumā, ja ir radušās bažas par savu veselību un darba drošību:

zvaniet Ziemeļīrijas Veselības un Darba drošības inspektoriem (*Health and Safety Executive for Northern Ireland - HSENI*) uz bezmaksas palīdzības tālr.: 0800 0320 121, lai saņemtu padomu vai iesniegtu sūdzību.

• TIESĪBAS IESTĀTIES ZIEMEĻĪRIJAS ARODBIEDRĪBĀS (TREDJŪNIJĀS)

Visi Ziemeļīrijā strādājošie ir tiesīgi iestāties arodbiedrībās. Jūs nedrīkst diskriminēt tikai tādēļ, ka esat arodbiedrības biedrs. Jums savam darba devējam nav jāsaka, ka esat arodbiedrības biedrs. Sazinieties ar Īru Tredjūniju Kongresa Ziemeļīrijas komiteju (*Northern Ireland Committee of the Irish Congress of Trade Unions*), lai izvēlētos, kura arodbiedrība jums ir piemērotākā. Komitejas adrese ir: 4-6 Donegal Street Place, Belfāsta, tālrunis 028 9024 7940.

• DISKRIMINĀCIJA

Nodarbinātības likumdošana nodrošina strādājošo aizsardzību pret diskrimināciju darba vietā, kuras iemesls var būt dzimums, dzimuma maiņa, seksuālā orientācija, reliģija vai ticība, politiskā pārliecība, nacionālā izcelsme, invaliditāte un piederība (vai nepiederība) arodbiedrībai. Šīs likumdošanas nolūks ir panākt līdztiesību darba vietā, novēršot nelabvēlīgu izturēšanos, kuras iemesls ir dzimums, etniskā piederība, u.t.t. Konsultācijas diskriminācijas lietās sniedz Ziemeļīrijas Līdztiesību komiteja (*Equality Commission for Northern Ireland*) pa tālruni 02890 500 600, vai – meklējiet informāciju tīmekļa vietnē www.equalityni.org

• LIKUMĀ NOTEIKTAIS SLIMĪBU PABALSTS

Darba devējs ir atbildīgs par likumā noteiktā slimības pabalsta (*Statutory Sick Pay - SSP*) izmaksu saslimšanām, ilgākām par četrām dienām, bet ne vairāk kā 28 nedēļām nepārtraukta darbnespējas perioda. Nedēļas slimības pabalsta likme tiek pārskatīta katru gadu aprīļa sākumā. Kopš 2015.gada 24.aprīļa SSP likme ir £88.45 nedēļā tiem nodarbinātajiem, kuru vidējie nedēļas ieņēmumi ir £112.00 vai vairāk. Pēc padoma par šo un citiem likumā

noteiktajiem pabalstiem, kurus jūs varētu saņemt, piemēram, par likumā noteikto maternitātes pabalstu (*Statutory Maternity Pay -SMP*), sazinieties ar Viņas Majestātes Ieņēmumu un Muitas pārvaldi (*HM Revenue & Customs - HMRC*), tīmekļa vietnē www.hmrc.gov.uk

- **PAPILDUS INFORMĀCIJA UN PADOMI PAR STRĀDĀJOŠO UN DARBINIEKU TIESĪBĀM ZIEMEĻRĪJĀ**

Ja jums ir nepieciešams papildus padoms vai informācija par strādājošo vai darbinieku tiesībām Ziemeļrījā, lūdsu sazinieties ar **Darba Attiecību aģentūru (*Labour Relations Agency*)**:

GALVENĀ MĪTNE (HEAD OFFICE)

2-8 Gordon Street,

Belfast

BT1 2LG

Tel: 028 9032 1442

Fax: 028 9033 0827

TDD (teksta tālrunis): 028 9023 8411

REĢIONĀLAIS BIROJS (REGIONAL OFFICE)

1-3 Guildhall Street,

Londonderry

BT48 6BJ

Tel: 028 7126 9639

Fax: 028 7126 7729

e-pasts: info@lra.org.uk

tīmekļa vietne: www.lra.org.uk